

Aan
de gemeenteraad

Ingekomen
Scanplein

18 JUN 2014

Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078
F (078) 770 8080
www.dordrecht.nl

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411
Begrotingsprogramma Milieu en duurzaamheid
Betreft RAADSINFORMATIE inzake stand van zaken project Nieuwe Dordtse Biesbosch

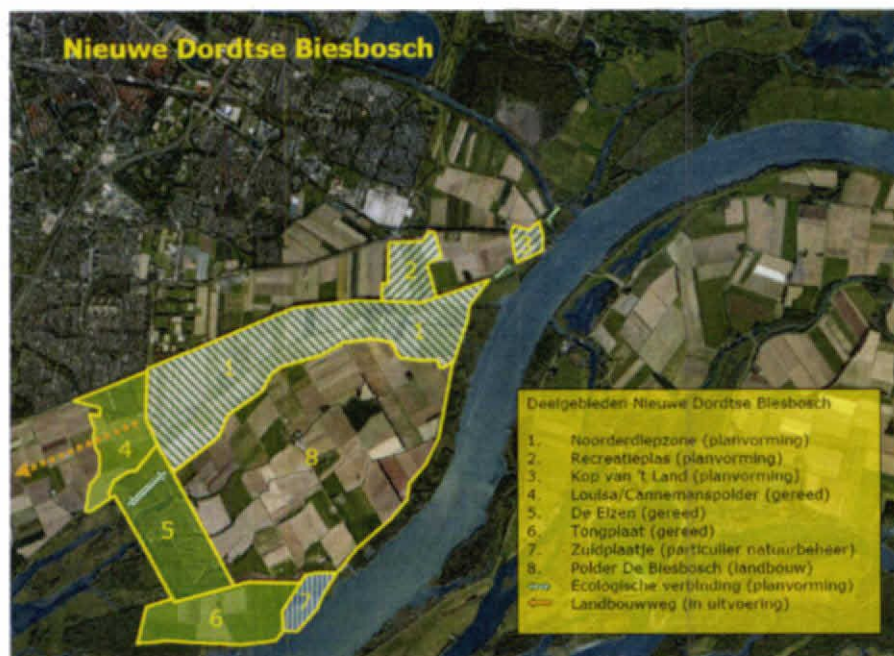
Contactpersoon
G. van Oost-de Bode
T (078) 770 4274
E g.van.oost@dordrecht.nl

Samenvatting

Op 14 februari 2013 hebben de gemeente Dordrecht, de provincie Zuid-Holland en het Waterschap Hollandse Delta de Wijzigingsovereenkomst ondertekend, betrekking hebbend op de Grondverwervings- (2007) en Samenwerkingsovereenkomst Nieuwe Dordtse Biesbosch (2009). Het oorspronkelijke plangebied van het project Nieuwe Dordtse Biesbosch is op basis van de Wijzigingsovereenkomst verkleind naar 530 ha. De doelstellingen zijn hierbij behouden, te weten de verbetering van de waterhuishouding en waterkwaliteit, het realiseren van nieuw natuur- en recreatiegebied en de verbetering van de ontsluiting van het landbouwverkeer.

1. Wat is de aanleiding?

Het project de Nieuwe Dordtse Biesbosch betreft het ontwikkelen en inrichten van 530 ha nieuw natuur- en recreatiegebied op het Eiland van Dordrecht. Hiermee dient onder andere een natuurverbinding tussen de Dordtse met de Sliedrechtse Biesbosch gerealiseerd te worden, dienen de recreatieve mogelijkheden verbeterd te worden en dient de waterhuishouding en de waterkwaliteit op het Eiland van Dordrecht te worden verbeterd. Tevens wordt de ontsluiting voor het landbouwverkeer in het gebied verbeterd.

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411

Op 9 juli 2013 heeft uw raad besloten kredieten beschikbaar te stellen voor de realisatie van het project Nieuwe Dordtse Biesbosch, zie raadsbesluit 9 juli 2013, kenmerk 1030609.

Vervolgens heeft u op 17 december 2013 het Programma van eisen voor de Noorderdiepzone vastgesteld middels raadsbesluit met kenmerk 1101180 en het college opgedragen diverse inrichtingsmogelijkheden en varianten voor het invullen van de recreatiebehoefte te onderzoeken. In het voorliggende raadsvoorstel hebben wij in dat kader o.a. een onderzoek naar het beter benutten van de zwemmogelijkheden van de Viersprong aangekondigd.

Voorts is in genoemd raadsvoorstel aangegeven dat u dit voorjaar het definitief ontwerp van de Noorderdiepzone wordt aangeboden.

Voorliggende raadsinformatiebrief informeert u over de stand van zaken van het project.

2. Wat willen we bereiken?

De gemeente Dordrecht beoogt met het project de Nieuwe Dordtse Biesbosch de volgende doelstellingen te verwezenlijken; het verbeteren van de waterkwaliteit en waterhuishouding op het Eiland van Dordrecht, het realiseren van een ecologische verbinding tussen de Dordtse en de Sliedrechtse Biesbosch en het vergroten van de recreatieve uitlopmogelijkheden ten behoeve van de stad.

Het is een project waar natuur en recreatie elkaar ontmoeten en versterken, waardoor kansen ontstaan de natuur in nabijheid van de stad te beleven.

Met de voorbereiding en uitvoering van het project de Nieuwe Dordtse Biesbosch geeft de gemeente uitvoering aan de op 14 februari 2013 gesloten samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie, gemeente en het waterschap.

Het project bestaat uit de volgende deelprojecten:

- a. Grondverwerving
- b. Bestemmingsplan
- c. Ontwerp Noorderdiepzone en dagrecreatieterrein
- d. Landbouwweg
- e. Omgevingsmanagement

Onderstaand zijn per deelproject kort de stand van zaken, planning en recente ontwikkelingen en nog te maken bestuurlijke keuzes aangegeven.

a. Grondverwerving

Het totale projectgebied Nieuwe Dordtse Biesbosch is 530 ha groot. Hiervan moet nog circa 80 ha worden aangekocht. Deze aankoop gebeurt op basis van volledige schadeloosstelling. Dit laatste betekent dat de grondeigenaar naast de grondprijs (conform de marktwaarde) ook een schadevergoeding geboden krijgt.

De afgelopen jaren is de minnelijke verwerving van de benodigde gronden minder voortvarend verlopen als gevolg van het uitblijven van een onherroepelijk bestemmingsplan. Veel grondeigenaren namen een afwachtende houding aan. Nu de Raad van State een (positief) besluit heeft genomen over het bestemmingsplan is de verwachting dat dit betere mogelijkheden biedt voor de minnelijke verwerving.

Na de positieve uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan, heeft het college op 15 april jl. besloten de raad een zgn. verzoekbesluit voor te leggen in het kader van een oenteigeningsprocedure, als minnelijke verwerving onmogelijk blijkt.

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411

In het kader van de uitvoering van de Kader Richtlijn Water (KRW) is het noodzakelijk dat de daarvoor benodigde gronden tijdig in het eigendom zijn van de gemeente Dordrecht, ten einde de volledige KRW-subsidie zeker te stellen: de KRW-maatregelen moeten vóór 1 januari 2016 zijn uitgevoerd.

Ter voorbereiding op deze procedure zijn de afgelopen maanden de verwervingsdossiers op orde gebracht en goedgekeurd door het bevoegd gezag (het Ministerie van Infrastructuur en Milieu).

b. Bestemmingsplan

De raad heeft op 13 november 2012 het bestemmingsplan Nieuwe Dordtse Biesbosch vastgesteld. Tegen dit besluit hebben zowel door particulieren als door organisaties beroep ingesteld bij de Raad van State.

Op 19 maart jl. heeft de Raad van State het raadsbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, behoudens een aantal voor het project ondergeschikte onderdelen vernietigd en de raad opgedragen om binnen 26 weken na verzending van de uitspraak een nieuw raadsbesluit met betrekking tot deze onderdelen te nemen.

Het college zal de raad hiertoe tijdig (september 2014) een voorstel voorleggen. Voorts is het niet uit te sluiten dat het bestemmingsplan in de komende jaren op een aantal onderdelen gedeeltelijk zal moeten worden herzien als gevolg van nog te maken keuzes in het project en initiatieven van derden.

c. DO Noorderdiepzone/dagrecreatieterrein

Op 17 december 2013 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Programma van eisen voor de Noorderdiepzone en het dagrecreatieterrein.

c.1. Noorderdiepzone

Binnen de Noorderdiepzone wordt invulling gegeven aan de drie doelstellingen van het project:

- natuurdoelstelling: realisatie van de ecologische verbinding tussen de Sliedrechtse en de Dordtse Biesbosch (Biesboschnatuur);
- wateropgave: verbetering van de waterkwaliteit en de waterhuishouding;
- recreatieve doelstelling: verbetering van de recreatieve mogelijkheden rondom de stad.

De planning voor de Noorderdiepzone staat onder druk, vanwege een Europese subsidie van € 2,3 miljoen. Dit betreft een subsidie t.b.v. de Kader Richtlijn Water. Deze vervalt wanneer de hieronder vallende maatregelen niet vóór 1 januari 2016 zijn gerealiseerd.

Hierbij is echter niet alleen de doorlooptijd van de voorbereiding en uitvoering van de Noorderdiepzone van belang, maar bestaat ook een afhankelijkheid met het verwervings-/onteigeningsproces.

Mocht de lopende minnelijke verwerving niet slagen, dan is het noodzakelijk om de benodigde gronden door middel van onteigening te verwerven. In dat geval kunnen de maatregelen ter plaatse van de te onteigenen gronden pas medio 2016 zijn gerealiseerd.

Daar waar de gronden tot die tijd niet in ons eigendom zijn kunnen geen KRW-maatregelen uitgevoerd worden en vervalt de subsidie.

In verband met dit risico onderzoeken de provincie, het waterschap en de gemeente de mogelijkheden om de subsidie deadline uit te stellen, dan wel delen van de subsidie vergoed te krijgen.

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411

Het door u in november 2013 vastgestelde programma van eisen van de Noorderdiepzone is vertaald in een voorlopig ontwerp dat in december 2013 aan de stad is gepresenteerd. Hierna is het voorlopig ontwerp verder uitgewerkt tot concept definitief ontwerp, incl. kostenraming.

Binnen het project dienen nog enkele inrichtingskeuzes en financiële afwegingen gemaakt te worden.

Het concept definitief ontwerp zal in juni 2014 opnieuw aan de stad worden gepresenteerd, waarna het afgerond kan worden. Wanneer ook de beheerkosten en de risico's in beeld zijn gebracht kan in het 4de kwartaal van 2014 de besluitvorming over het concept definitief ontwerp plaatsvinden, waarna de bestekken opgesteld kunnen worden. Aanbesteding zal dan naar verwachting in het voorjaar van 2015 plaatsvinden en de start uitvoering het tweede en derde kwartaal van 2015.

c.2. Dagrecreatieterrein

De gemeenteraad heeft verzocht om uitwerking van de alternatieve inrichtingsvarianten voor het terrein waar oorspronkelijk een zwemplas gerealiseerd zou worden (hierna te noemen: dagrecreatieterrein) en om onderzoek naar varianten voor het invullen van de recreatiebehoefte.

Het verzoek om de andere invulling van het dagrecreatieterrein is voortgekomen uit de politieke wens om geen grootschalige zwemvoorziening op deze locatie te realiseren.

Op basis hiervan is vanuit het project een alternatieve visie geformuleerd op welke wijze de doelstelling "verbeteren recreatieve mogelijkheden" ook gerealiseerd zou kunnen.

Deze visie wordt de "knooppuntenstrategie" genoemd en houdt het volgende in:

"Het versterken en uitbreiden van de pleksgewijze kleinschalige(r) recreatieve mogelijkheden (knooppunten) binnen zowel de Elzen, de polder de Biesbosch, de Noorderdiepzone, het dagrecreatieterrein, de Kop van 't Land en de rivieroever. Deze knooppunten worden door een functioneel recreatief netwerk met elkaar verbonden."

Vanuit dit oogpunt worden de bestaande waarden van het landschap meer leidend gemaakt. Zij worden beter zichtbaar en bereikbaar gemaakt.

De Noorderdiepzone vormt een belangrijke verbinding tussen de knooppunten, maar ook de aansluiting op lokale en regionale netwerken, waaronder een verbinding naar het Nationaal Park De Biesbosch en ruimte voor ondernemerschap, zoals kleinschalige horeca, zijn essentieel voor het functioneren van deze strategie. Hierdoor ontstaan kansen om de aantrekkingskracht en het recreatieve gebruik van het buitengebied van Dordrecht te versterken.

De gemeenteraad heeft bij de raadsbehandeling van het programma van eisen tevens om een onderzoek gevraagd naar het verbeteren van de zwemvoorziening De Viersprong. Deze zwemvoorziening kan als één van de knooppunten in het netwerk worden opgenomen, evenals de Zuid- en de Oosthaven en het dagrecreatieterrein.

Het laten vervallen van de zwemplas en het introduceren van deze nieuwe strategie is één van de mogelijkheden om op alternatieve wijze invulling te geven aan de recreatieve behoefte van de stad (doelstelling).

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411

Tegelijk met het DO Noorderdiepzone wordt u geïnformeerd over de uitwerking van deze strategie, mede in relatie tot een nieuwe Meerjarenbegroting, met het verzoek te besluiten hierover. Begin 2015 wordt u een VO ter besluitvorming aangeboden.

d. Landbouwweg

Het deelproject Landbouwontsluitingsweg is onderdeel van het project Nieuwe Dordtse Biesbosch. Het projectgebied ligt binnen het bestemmingsplan Nieuwe Dordtse Biesbosch en de aanleg van deze weg maakt deel uit van de Wijzigingsovereenkomst.

De aanleg van een veilige, snelle route tussen Dordrecht en de Hoekse Waard vormt al zo'n 25 jaar een nadrukkelijke wens van de agrariërs op het eiland van Dordrecht. Met name de Wieldrechtse Zeedijk wordt daarbij als probleempunt ervaren.

De gemeente heeft de aanleg van een alternatieve route toegezegd aan de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) in ruil voor medewerking van de agrariërs aan de verkoop van grond ten behoeve van aanleg van natuur- en recreatiegebied Nieuwe Dordtse Biesbosch.

Ook de bewoners aan de dijk dringen al jaren aan op een oplossing omdat zij in de spits hinder ervaren van sluisverkeer. Daarnaast, door medegebruik van landbouwvoertuigen-, fiets-, auto- en personen(voet)verkeer is er voortdurend sprake van onveilige verkeerssituatie. Aan de bewoners is daarom toegezegd dat de Wieldrechtse Zeedijk verkeerssluwa gemaakt wordt. Na de aanleg van de alternatieve route voor het landbouwverkeer, zal een knip worden aangebracht zodat doorgaand autoverkeer over de dijk niet meer mogelijk is.

Voor de gemeente biedt dit weer mogelijkheden om de recreatieve functie van de Wieldrechtse Zeedijk te versterken.

In 2007 koos het college uit een aantal varianten voor de aanleg van een landbouwontsluitingsweg. Uitgangspunt is dat de Wieldrechtse Zeedijk volledig ontlast wordt van landbouwverkeer.

Het college koos voor de aanleg van een weg tussen de Oude Veerweg en de kruising Vlaakweg/Wieldrechtse Zeedijk, om in de toekomst aan te kunnen sluiten op een nog te realiseren viaduct over spoor en A16 voor de ontsluiting van het nieuw aan te leggen bedrijventerrein Dordtse Kil IV (Westelijke Dordtse Oevers). Het tracé van de landbouwweg is vastgelegd in het bestemmingsplan Nieuwe Dordtse Biesbosch. De gemeenteraad heeft in juni 2013 ingestemd met het krediet voor de aanleg van de landbouwweg.

In 2013 werd duidelijk dat er geen nieuw viaduct zal worden aangelegd over de A16. De aansluiting daarop van de landbouwontsluitingsweg is daarmee van de baan. Hiermee is de situatie ontstaan dat voor het knelpunt kruising Wieldrechtse Zeedijk en Rijksweg een andere oplossing moet worden gezocht. Dit gedeelte bevindt zich in het plangebied Westelijke Dordtse Oevers.

e. Omgevingsmanagement

e.1. De Viersprong

Ter uitvoering van de wens van de gemeenteraad is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden (en onmogelijkheden) voor het verbeteren van de zwemvoorzieningen op en rond de waterpartij nabij de Viersprong in het bos

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411

De Elzen. De medewerking daarbij van Staatsbosbeheer is essentieel. Zij zijn eigenaar van De Viersprong.

Hierbij zijn (in ieder geval) de volgende vragen van belang:

- Welke mogelijkheden zijn er om op en langs de oevers meer ruimte te bieden aan watergebonden recreatie en mogelijkheden voor zwemmen?
- Welke mogelijkheden / aandachtspunten gelden er ten aanzien van een intensiever gebruik van de zwemvoorziening met betrekking tot:
 - de bereikbaarheid;
 - de nabijheid van het Natura 2000-gebied;
 - lucht-, bodem- en waterkwaliteit;
 - het door de raad op 13 november 2012 vastgestelde bestemmingsplan;
 - het beheer door de eigenaar van het gebied, Staatsbosbeheer;
 - aanwezige en nieuwe voorzieningen;
 - nog uit te voeren waterkwaliteitsmaatregelen in het kader van het projectplan Nieuwe Dordtse Biesbosch;
 - uitvoering van het plan.
- Wat zijn de kosten voor inrichting en beheer?

Voor de Viersprong is afgelopen maanden een verkenning uitgevoerd om de mogelijkheden van deze zwemvoorziening te verbeteren. Deze mogelijkheden zijn zeker aanwezig, maar beperkt van omvang. Het betreft een opvangcapaciteit van circa 300 bezoekers per dag. De huidige capaciteit ligt rond de 100 bezoekers per dag. Er is met name gekeken naar de mogelijkheden voor twee beoogde doelgroepen: gezinnen met (kleine) kinderen en jeugd. Een knelpunt is wel dat de uitbreiding van de plas met zandstrandjes conflicteert met het behoud van rietoevers ten behoeve van de waterkwaliteit. Hierover vindt nog afstemming plaats met het Waterschap Hollandse Delta.

De planning is om dit onderzoek in de vorm van een schetsontwerp met bijbehorende rapportage in juni van dit jaar af te ronden.

e.2. Dijkversterking

Met het Waterschap Hollandse Delta is overleg over de afstemming van het programma Dijkversterking en het programma Nieuwe Dordtse Biesbosch. In voorkomende gevallen worden beide programma's op elkaar afgestemd.

e.3. Zuidplaatje

Met de eigenaar van het Zuidplaatje is overleg om de natuurdoelstellingen hier te realiseren door middel van particulier natuurbeheer.

e.4. Kop van 't Land

De opgave voor de Kop van 't Land is het realiseren van een zogenaamde ecologische stapsteen, als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur tussen de Noorderdiepzone en de Sliedrechtse Biesbosch ter grootte van 9 ha. De benodigde gronden hiervoor zijn reeds verworven. De planning is dat wij het VO met kostenraming begin 2015 vaststellen.

e.4. Beheer

Met de agrarische sector is overleg om agrariërs in te schakelen bij het beheer van de openbare ruimte in het buitengebied, inclusief het beheer van natuur- en recreatiegebieden. In de Louisa-Cannemanspolder is afgelopen jaar een pilotproject uitgevoerd.

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411

Het beheer van deze polder door Staatsbosbeheer is per 1 april 2014 beëindigd en wordt tijdelijk door de Dienst Landelijk Gebied in opdracht van de provincie uitgevoerd. De reden hiervan is dat de gronden niet om-niet lijken te kunnen worden overdragen aan Staatsbosbeheer. De provincie en de gemeente zoeken gezamenlijk naar een mogelijke oplossing.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

a. Inspraak en communicatie

Voor het concept definitief ontwerp inrichtingsplan Noorderdiepzone wordt op 12 juni 2014 een informatieavond georganiseerd. De blijvende eigenaren binnen het plangebied worden separaat benaderd voor de laatste afstemming.

Op hoofdlijnen ligt het inrichtingsplan dan vast, wel blijven aanpassingen op detailniveau na de informatieavond nog mogelijk.

De website <http://www.nieuwedordtsebiesbosch.nl/> biedt een uitgebreide en gedetailleerde informatie over het project. Daarnaast wordt regelmatig een (digitale) nieuwsbrief uitgebracht.

b. Vervoltraject besluitvorming

Het concept definitief ontwerp inrichtingsplan van de Noorderdiepzone zal najaar 2014 aan de gemeenteraad van Dordrecht worden voorgelegd, met het verzoek hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen.

Tegelijk wordt u een geactualiseerde meerjarenbegroting aangeboden en een geactualiseerde planning. Aan de hand daarvan wordt u voorgesteld financiële kaders vast te stellen voor de ontwikkeling van de overige deelprojecten (behoudens de Landbouwweg). Ook zal u gevraagd worden een besluit te nemen over de voorstellen voor een knooppuntenstrategie.

Daarnaast zullen wij u informeren over de stand van zaken van de samenwerking met de provincie en het waterschap en eventuele wijzigingen daarop als gevolg van voortgang, scopewijziging op Viersprong en knooppuntenstrategie.

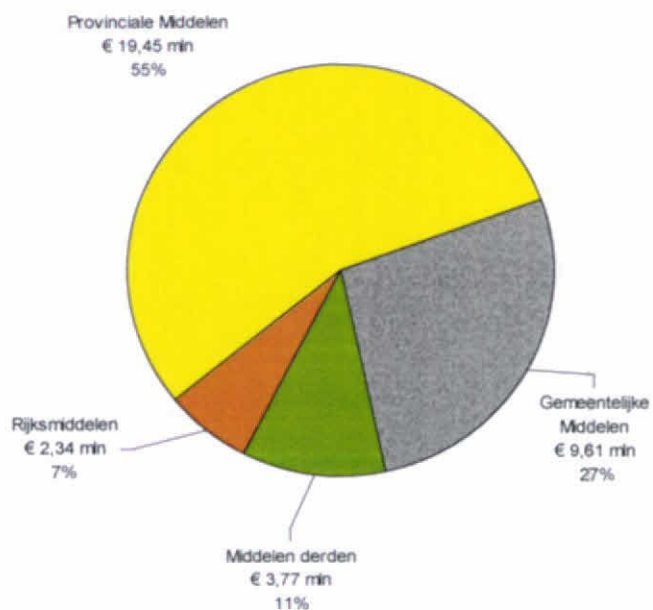
In het raadsvoorstel van 29 oktober 2013 hebben wij aangekondigd dat het definitief ontwerp in het voorjaar van dit jaar aan u zou worden voorgelegd. Helaas is dit niet haalbaar gebleken, omdat de complexiteit van de opgave, de overdracht van het project van DLG (Dienst Landelijk Gebied) naar de gemeente, de nog uit te voeren onderzoeken en de afstemming met verschillende partijen meer tijd hebben gevegd dan aanvankelijk bedacht. Ook het zoeken naar een alternatieve invulling voor de recreatieplas vraagt om extra tijd en capaciteit.

4. Wat mag het kosten?

De actuele raming (conform projectblad: maart 2014) voor het totale project (inclusief aanleg landbouwweg) is hieronder weergegeven. U wordt in het najaar gerapporteerd over een aangepaste meerjarenbegroting, waarin onder andere ook de gevolgen van het zoeken naar alternatieve invullingen van de recreatieplas zijn verwerkt en de extra capaciteit die nodig was als gevolg van de complexiteit van de opgave e.d..

Datum 16 juni 2014
Ons kenmerk PM/1231411

Actuele raming en dekking totaal gemeentelijke deel en deel uitvoering Nieuwe Dordtse Biesbosch: € 35,16 miljoen

5. Bij deze raadsinformatiebrief horen de volgende bijlagen:

Geen.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college van Burgemeester en Wethouders
de secretaris de burgemeester

M.M. van der Kraan

A.A.M. Brok